

Трета регионална конференција за финансиска едукација за Европа и Централна Азија

Почитуван, гувернер на Народната банка на Македонија, г. Богов,

Почитуван, заменик претседател на Владата на република Македонија и министер за финансии, г. Ставрски,

Почитуван, извршен заменик претседавач на Одборот на пазарот на капитал на Турција, г. Киник,

Почитуван, директор на Меѓународна организација за финансиска едукација на деца и млади- ЦЈФИ, г. Билиморија,

Почитувани присутни,

Најпрво сакам да се заблагодарам за поканата и можноста за присуство на оваа важна средба на тема – „Третата регионална конференција за финансиска едукација за Европа и Централна Азија“. За поздравување се ваквите настани каде што на едно место се има можност да се разменат искуства за важни проблеми и прашања поврзани со вработувањето на невработените млади лица, алтернативното економско образование, размена на искуствата на националните стратегии за финансиска вклученост и едукација на младите и директно вработување на младите, како и согледување на новите предизвици и можностите за надминување на оваа прашање од меѓуграничен карактер, кој доколку не се надмине би можел да остави сериозни негативни последици на економиите на секоја земја вклучувајќи ги и земјите од Европа, Централна Азија и пошироко, за еден подолг временски период. Исто така, целосно ја подржувам иницијативата за активно учество на млади лица во одвивањето и носењето заклучоци за регионална средба од ваков вид, како и зголемувањето на улогата на приватниот сектор за одредување на приоритетните движења од овој карактер за регионот.

Почитувани,

Во последните неколку години сè поголемо внимание се посветува на вработување на младите во Република Македонија. Релативно високата стапка на невработеност на младите во Република Македонија која заклучно со последните податоци од 2014 година е 45,7%, подразбира поголема инвестиција за државата како од аспект на образованието, така во аспект и на обуките, субвенционираното вработување, намаленото оданочување и зголемените трошоци за социјална помош.

Владата на Република Македонија смета дека надминувањето на овој актуелен проблем, не само кај нас, туку и во други држави бара координирано и усогласено

делување во голем број од областите во политиката, како што се: економската и фискалната политика, образовните политики, политиките за развој на претпријатијата и пазарот на трудот.

Владата на Република Македонија го има детектирано проблемот со невработеноста на младите. Поради тоа и во „Националната стратегија за вработување на Република Македонија 2015 година“, дефинирана е приоритетна цел која треба да се реализира до 2015 година - остварување на стапка на вработеност на младите на ниво од 29%, т.е. намлување на постоечката стапка за мултиплициран индекс.

Токму затроа, во наредниот период Министерството за труд и социјална политика планира одржување на повеќе форуми со младите лица заради нивно подобро запознавање со политиките за вработување коишто ги презема Владата на Република Македонија. На тој начин се настојува да се постигне поголемо активирање и вклучување на младите невработени лица на пазарот на трудот. Во овој дел да ги поздравувам напорите за вклучување на младите лица директно во процесот на креирањето на политиките, со придонес од нивни согледувања и препораки за младинското вработување.

Во Република Македонија, креирани се повеќе проекти за вработување, од кои најголемиот дел од нив се оперативни. Некои од тие проекти се: обука кај познат работодавач, програмата за самовработување, едукација за започнување сопствен бизнис, поддршка за активно барање работа и професионална ориентација, субвенционирање за вработување на млади лица до 29 години, вработување на самохрани родители, деца без родители и други лица од поединечни целни групи. Приоритетната основа на Министерството за труд и социјална политика за нови работни места, во унапредувањето на нови образовни програми, како и сигурна отворена врата од страна на економските и бизнис факторите кон активните баратели на работа, останува во центарот на вниманието во нашата работа. Со отворање на нови можности за вработување, нови струки и економско-пазарни насоки на образование, како и унапредување на веќе постојните, се формира сигурна платформа за вработување на сите целни групи.

Министерството за труд и социјална политика успешно го имплементира овој процес преку креирање на стратегии за вработување, програми за субвенционирани вработување, самовработување, како и регулирачки стратегиски рамки за успешна трансформација на економијата, кои се соодветни со Националната програма за вработување.

Исто така, проект којшто успешно се имплементира е Програмата за самовработување, чија цел е намалување на невработеноста и отворање на нови работни места преку поттикнување на претприемништвото и започнување на сопствен бизнис. Проектот за Самовработување со кредитирање на млади лица до 29 години, овозможува отворање на сопствен бизнис преку поволни кредити во висина до 23.000 евра по компанија максимум, или 7.000 евра за секое ново отворено работно место, за отворање на најмногу 5 работни места со симболична каматна стапка од 1% на годишно ниво и грејс период од 1 година, како и рок на враќање на средствата во до 7 години. Во наредниот период Министерството за труд и социјална политика планира изработка на нов оперативен документ “Оперативен план за вработување на млади кој ќе содржи мерки за директно вработување или подобрување на вработливоста на младите лица до 29 години”. Овој документ ќе содржи повеќе мерки преку кои ќе се овозможува директно вработување или подобрување на вработливоста на младите лица преку различни видови на обуки. Покрај горенаведеното, се пристапи кон зголемување на ефикасноста на регулативата за работни односи, подобрување на образовниот систем и подобрување на човековите ресурси согласно со потребите на пазарот на трудот, надополнети со активните мерки и политики за вработување.

Веќе реков дека во наредниот период, Министерството за труд и социјална политика планира одржување на повеќе форуми со младите лица, заради нивно подобро запознавање со политиките за вработување кои ги презема Владата на Република Македонија, а исто така и со работодавачите за подобро запознавање со можностите кои им се нудат. На овој начин ќе настојваме да се постигне поголемо активирање и вклучување на младите невработени лица на пазарот на трудот во Република Македонија. Планираната формализација на постојаните бизниси со неповратни средства од грант од 3.000 евра за секој ново регистриран сопствен бизнис, како и поддршката за самовработување „Од идеја до бизнис“ би придонеле значително кон подобрување на стапката на невработеност на младите во Република Македонија, а воедно и доближување до планираната идеална стапка на вработеност на младите во нашата држава.

Почитувани,

Младите биле и ќе останат да бидат наш приоритет и токму затоа ќе продолжиме да ги реализираме постојните, но и да воведуваме нови конкретни мерки за отворање на што поголем број на работни места, а за крај сакам да им порачам на сите присутни да ги презентираат и применат своите најдобри практики и искуства кои ќе ни помогнат да креираме ефикасни политики за вработување на

младите лица, како и во регионот, така и на Европско ниво и на Централно Азиско ниво.

Ви благодарам!